တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေများ

ရဲးကမ်းပေါ့်းကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်·သားလို·မျို·သီး နဲ·ဥပဒေးဖိုင်း

(အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄၈/၂၀၁၉)

အမိင်းလိက်ဆေားလာ်း အမဲ့ ႔႘/႑႐႗႖

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်

႗႒႘႗ ဗားနေင်း၊ ဒဲန်ကာ်း(ဝါးခေါင်း)လောင်း ႘ နီ·

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်)

(႑႐႗႖ ဗားနေင်း၊ လာဩဂုက် ႑႒ နီ·)

မားတိကား

ရဲန်း	အခရား	လိက်မဲ့ငါ
၁။	အခန်ႉ(၁) အမိန်ႉတောမ်း ထေခြဲးနဲ အဓိက်ပဲး	၁
၂။	အခန်ႉ(၂) ဖွဲ့ပူးကေားမတီး တောမ်းထာႉမာႉတား ဝိုန်းအစိုႉဖိုင်း	၄
၃။	အခန်ႉ(၃) တိုင်းဒေသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးဖိုင်းကို ခုမ်မာႉဖေး ခမ်းရင်ႉသားရေႉရားတောမ်း လိုႉမုစီႉပွါဘဝပွူးဖြိုထင်းထိုရေႉထာႉမာႉဖိုင်း	၄
၄။	အခန်ႉ(၄) ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီး အခွင်ႉအရေႉ	၅
၅။	အခန်ႉ(၅) ဒေ့ါႉရီ နို့နား ဖြေးဆျင်ႉဖေး ထာႉအာငါ်းဝင်ႉ	၁၀
၆။	အခန်ႉ (၆) ထာႉမာႉပိုင်ဖိုင်း အဗားအနမ်းကပေါး ခုမ်မာႉဖေးနေး	၁၂
၇။	အခန်ႉ (၇) အဒါ်းဒါ်းအစားစား	၁၄

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အခန်း(၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁
၂။	အခန်း(၂) ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၄
၃။	အခန်း(၃) တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း	၄
၄။	အခန်း(၄) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း	၅
၅။	အခန်း(၅) အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း	၁၀
၆။	အခန်း(၆) စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၂
၇။	အခန်း(၇) အထွေထွေ	၁၄

ခမ်းခြွာန်းပူးသမ္မတ မန်းခမ်းတန်ပွိုင်စိုႉသား
ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉဖိုင်းရေႉရားဝုန်းတန်ဌာန
အမိင်းလိက်ဆွားလာ်း ꧴꧸/ ꧲꧰꧱꧵
꧱꧳꧸꧱ ဗားနေင်း၊ ဒဲန်ကာ်း(ဝါးခါင်း)လောင်း ꧸ နီႉ
(꧲꧰꧱꧵ ဗားနေင်း၊ ဩဂုက် ꧲꧳ နီႉ)

ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉဖိုင်းရေႉရားဝုန်းတန်ဌာနယို ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်း ခမ်းရင်ႉသားသီးအခွင်ႉအရေႉဥပဒေးပုဒ်မ ꧳꧴၊ ပုဒ်မခွဲႉ (က) ကို ကဖေးအပ်ခါႉ မာႉပွိုင်းခွင်ႉအလႉ တောမ်းခမ်းခြွာန်းပူးပွိုင်းစိုႉသား အစွိုႉသီး သဘောားလႉငီႉနေးတဲင် ထေထန်းဖေးသေဗား နဲႉဥပဒေးဖိုင်း ယိုသွူ။

အခန်ႉ(꧱)
အမိန်ႉတောမ်းထေခြွိးနဲ အဓိက်ပဲး

꧱။ နဲႉဥပဒေးဖိုင်းယိုနၵ်ႉ ဖေးကဟဲ့ႉဖန်ဗား ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်း ခမ်းရင်ႉ သားလိုႉမျိုႉသီးအခွင်ႉအရေႉနဲႉဥပဒေးဖိုင်းသွူ။

꧲ ။ ငါ်းငွါကပါသော့ႉ နဲႉဥပဒေးဖိုင်းကိုယို ကပါသော့ႉ ရဲးကမ်းပေ့ါး ကိုမ်း ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီးအခွင်ႉအရေႉ ဥပဒေးကိုအတွိုင်ႉ အဓိက်ပဲး ဖေးကတွိုးဗားသွူ။ နၵ်ႉမဲ့ႉအလင်ႉ ငါ်းငွါလဖိုင်းယို ကအှော်န်း နဲခါႉအ တွိုင်ႉ အဓိက်ပဲးဖေးကတွိုးဗား -

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄၈/ ၂၀၁၉
၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)
အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-

႑

(က) ဥပဒေး ကရိုႉယို အီးထူးဗား ရဲးကမ်းပှေါးကိုမ်း ခမ်းရင်ႉ သားလိုႉမျိုႉ သီး အခွင်ႉအရေႉဥပဒေးသှူ။

(ခ) ပုမ်းစမ်း ကရိုႉယိုနှာ်ႉ အီးထူးဗား ကပါသော့ႉ နဲႉဥပဒေး ယိုကို ပုမ်းစမ်းတမျိုႉမျိုႉနှာ်ႉသှူ။

(ဂ) "ထာႉအာငါ်းဝင်ႉ" ကရိုႉယို ခမ်းရင်ႉသားအချင်ႉချင်ႉ မီးတမွေး တာ်း ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉ တမျိုႉတောမ်းတမျိုႉ အခါးကို ရဲးကမ်းပှေါးကိုမ်း ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီး အခွင်ႉအရေႉ ဥပဒေးပုဒ်မ ႑ ပုဒ်မခွဲႉ (စ) ကို ကပါ သော့ႉဒျား ကဆှိုင်းတောမ်း ခမ်းရင်ႉသားရေႉရားကိစ္စ "ထာႉ အာငါ်းဝင်ႉ"မျိုႉဖိုင်းဒျားသှူ။

(ဃ) "အခွင်ႉအရေႉဗားဆာ သိုမ်ႉကှဲနေး" ကရိုႉယို ကပါသော့ႉ ဖွဲႉပူးပုမ်း အခေးခံးဥပဒေးကို တောမ်းရဲးကမ်းပှေါးကိုမ်း ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီး အခွင်ႉအရေႉဥပဒေးကို ခမ်းရင်ႉ သားလိုႉမျိုႉသီး အခွင်ႉအရေႉဖိုင်း "ဗားဆာသိုမ်ႉကှဲ" နေးဒျားသှူ။

(က) **ဥပဒေ** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေကိုဆိုသည်။

(ခ) **ပုံစံ** ဆိုသည်မှာ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသည့် ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးကို ဆိုသည်။

(ဂ) **အငြင်းပွားမှု** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မ ခွဲ(စ)ပါ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အငြင်းပွားမှုကို ဆိုသည်။

(ဃ) **အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု** ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ဆိုသည်။

(င) “ထာႏမာႏပှိုင်” ကရိုႏယို ခမ်ꩻရင်ႏသာꩻလိုႏမျိုႏသီꩻဖိုင်ꩻ အရပ်ဒေꩻသအကို ပှူꩻဖြိုထင်ꩻထိုရေႏထာႏမာႏဖိုင်ꩻ၊ ထေထူꩻ သိုင်ႏစှဲꩻ သဘာꩻဝသယံဇာ တထာႏမာႏဖိုင်ꩻ၊ လိုႏမုရေႏ၊ စီႏပွါႏရေႏဆှိုင်ꩻရာႏကိစ္စရပ်ဖိုင်ꩻ တောမ်ꩻ အခန်ႏကဏ္ဍ အလင်လင်ဖိုင်ꩻ အဗာꩻအနမ်ꩻ ဖေꩻကပေါꩻဖြှိုအီ ခုမ်မာႏ လွေႏအီတာꩻ “တဲပ်တဲပ်လဲပ်လဲပ် ကပှိုင်ဆင် မာႏကမ်ရီꩻ ခါႏ ထာႏမာႏဖိုင်ꩻ”ဒျာꩻသှူ။

(စ) “ပှူꩻဖြိုထင်ꩻထိုမု ကဆော့ႏဆဲန်ꩻဒျာꩻ ခမ်ꩻရင်ႏသာꩻလိုႏမျိုႏဖိုင်ꩻ” ကရိုႏယို “ပှူꩻဖြိုထင်ꩻထိုမု ကဆော့ႏဆဲန်ꩻဒေꩻသ” ရိုႏတဲင် အခိုင်ꩻရော့ႏဖှဲꩻရာ ဝုန်ꩻတန်ဌာနယို ထေထန်ꩻ ဖေꩻသေနေꩻ အမိင်ꩻလိက်ဆောꩻလာ်ꩻတှော့ႏ ကမှဲတိန်ꩻ (သတ်မှတ်)ခါႏ အရပ်ဒေꩻသဖိုင်ꩻကို ကအိုင်အာ်ꩻလွဒျာꩻ ခမ်ꩻ ရင်ႏသာꩻလိုႏမျိုႏဖိုင်ꩻဒျာꩻသှူ။

(င) **စီမံကိန်း** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝသယံဇာတ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် အခြားသော ကဏ္ဍများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စနစ်တကျ ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်း များကို ဆိုသည်။

(စ) **ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ** ဆိုသည်မှာ ဤဝန်ကြီးဌာနက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းပါးသည့်ဒေသအဖြစ် အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော နေရာဒေသများတွင် အခြေချနေထိုင်သည့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများကိုဆိုသည်။

အခန်း (၁)
လော့င်းပူးကေားမတီးတောမ်းထာ့မာ့တားဝိုန်းအစို့ဖိုင်း

၂။ ဝုန်းတန်ဌာနယို နင်းဟူ ကထေင့်သေင့်ပင်းထိုအီ ခမ်းရင့်သား လို့မျို့သီးငါ်းငွါ၊ လိက်လဲ့၊ အနူပညား၊ ယိန်းငဲးရေ့၊ ယို့ယား ထင့်ခလေ့ဖိုင်းတောမ်း **စို့ခို့ရေ့လက္ခဏားတောမ်း သမဲင့်အဗဲ့ကဲန် ဖိုင်းနာ်ထူ၊*** ပူးဖြိုထင်းထိုမုကဆော့ဆဲန်းဒျား ခမ်းရင့်သားလို့မျို့သီး လို့မုစီ့ပွါ့ဘဝ ပူးဖြိုထင်းထိုအီတားတဲ့နာ်ထူ ယံးဖေးကခုမ်မာ့လွေ့ နှောင့်နာ် ဒေ့ါ့ရီတိုင်းပင်းတောမ်း ထာ့ မာ့တားဝုန်းအစို့အလင့်ဖိုင်း နာ် လော့င်းပူးနှောင့်ဒျားသူ။

၅။ ဝုန်းတန်ဌာနယို နဲ့ဥပဒေး (၂)အလ့ ကလော့င်းပူးခါ့ဒျား ကေားမတီးတောမ်းထာ့မာ့တားဝုန်းအစို့သီး ထာ့မာ့တားဝုန်း ဖိုင်းနာ် မဲ့တိန်း (သတ်မှတ်) ဖေးဗားသူ။

အခန်း (၂)
တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲ့ဖိုင်းကို
ခုမ်မာ့ဖေး ခမ်းရင့်သားရေ့ရားတောမ်း
လို့မုစီ့ပွါ့ဘဝ ပူးဖြိုထင်းထိုရေ့ထာ့မာ့ဖိုင်း

၆။ ခမ်းခြောန်းပူးဝုန်းတန်ယို ကဆိုင်းရားတိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲ့ဖိုင်းကို ဖေးကခုမ်မာ့ငီ့ရာ်းနှောင့် ခမ်းရင့်သားရေ့ရား တောမ်း ခမ်းရင့်သားသီး လို့မုဘဝပူးဖြိုထင်းထိုရေ့ထာ့မာ့ဖိုင်းနာ် တိုင်းပင်းဒေ့ါ့ရီတောမ်း ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်း နဲ့ဝုန်းတန်ချိုပ်တဲင် ဖဖေးဗဲင်းနှောင့်ဒျား တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲ့ဝုန်းတန် တားဝိုန်းသူ။

*** (၇၀-၁-၂၀၂၀) နီ့ကို ဖျင်ဆင်သေ့ခါ့ပထမအလဲင်းသူ။**

အခန်း(၂)

ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း၊ **အမျိုးသားရေး လက္ခဏာနှင့် သမိုင်းအမွေအနှစ်တို့ကို*** ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ လူမှုစီး ပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး လိုအပ်သော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

အခန်း(၃)

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့် တိုင်းရင်းသားတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ညှိနှိုင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေ အပ်နှင်းနိုင်သည်။

***၁၀-၇-၂၀၂၀ရက်နေ့တွင်ပထမအကြိမ်ပြင်ဆင်သည်။**

၆။ နဲ့ဥပဒေး(၉)အလ့ ကခံးဗားဖဖေးဗဲင်းတားဝိုန်းသား ဝုန်းတန်ယို နမ်းကခုမ်မာ့ဗား ထာ့မာ့တားဝိုန်းဖိုင်း ဖေးကအောင်းဗ့ထူလ့ ဗွေဗွေ ခူ့ခူ့နာ်ံ့ တောမ်းကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးကို ဝုန်းတန်ဌာနအလင့်ဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့သားဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့သားအစို့အဖူး ဖိုင်း၊ နမ်းပိုင်းအိုပ်ချုပ်ခွင့်လ့တိုင်း မီးတမွေးတာ်း နမ်းပိုင်းအိုပ်ချုပ်ခွင့် လ့ဒေးသ ကဲးတန်အစို့ဖိုင်းတဲင် အာ်းလိုးနဲ့းမဲ့း ခြောန်းငီ့တိုင်းပင်း ခုမ် မာ့နောင့်ဒျား‌သူ။

အခန့်(၄)
ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင့်သားလို့မျို့သီးအခွင့်အရေ့

၇။ ခမ်းရင့်သားလို့မျို့ဖိုင်းယို နမ်းကိုင်ခမ်းရင့်သားလို့မျို့သီး အခွင့်အရေ့မီးဗားဆာ သိုမ်ကဲ့တဲ့နာ်ံ၊ အခွင့်အရေ့ကဗားဆာ သိုမ်ကဲ့အီဒါးအခြောင့် မီးအာ်းလှော်န်တဲင်နာ်ံ ဖေးကလ့နှောင့်အီ အရဲးကမ်း အပေ့ါးကိုမ်းတား ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးပိုင်း စို့သားအစို့ဒို့ တောမ်းပုမ်းစံး(၇)တဲင် ဒင်းနဲဖေးသေနှောင့် ဒျား‌သူ။

၆။ နည်းဥပဒေ ၅ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၄)
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်း

၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ထံ ပုံစံ(၁)ဖြင့် တင်ပြနိုင်သည်။

၉။ ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေႏသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးပို်င်းစိုႏသား အစို့ယို တောမ်းပုမ်းစံး(၇)တဲင် ကဒင်းနဲလှော်နဲဒျား ထာ့ထွာအခရား နာ်ႏ မီးလက်ခံးလ့ထူးနှောင်ႏခါ့ ကဒင်းနဲလှော်နဲဒျား ခမ်းရင်ႏသားလိုႏ မျိုႏသီးအခွင်ႏအရေႏ ဖေးကဗားဆာသိုမ်ႏကဲ့ဗားမို့န်၊ ယံကဖေးနှောင်ႏ ကအာ်းလိုးဒျား အရဲးကမ်း အပေါ့်းကိုမ်းနာ်ႏ ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေႏသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးက ကဆိုင်းရာ့ဒျား ခမ်းရင်ႏသားရေႏရားဝုန်းတန် လောင်း ဖေးတားဝိုန်း အာ်းလိုးထှော်နး ခုမ်မာႏဗားသူ။ ကဆိုင်းရာ့ဒျား ခမ်းရင်ႏသား ရေႏရားဝုန်းတန် မီးတအဲန်တာ်းခါ့ ကရော့သင်ႏဒျား ပါသော့ႏ ပို်င်းစိုႏသားအစို့ (တိုင်းဒေႏသတန်/ ခမ်းနဲး) ဝုန်းတန်တဖြာႏ ဖြာႏလောင်း ဖေးတားဝိုန်း အာ်းလိုးထှော်နး ခုမ်မာႏဗားသူ။

၅။ နဲ့ဥပဒေး(၉)အလ့ ကခံးဗားဖေးအပ်တားဝိုန်းသား ဝုန်းတန်ယို ကဒင်းနဲလှော်နဲ ထာ့ထွာအခရားလောင်း ခမ်းရင်ႏသားလိုႏမျိုႏသီးအခွင်ႏ အရေႏ ဗားဆာသိုမ်ႏကဲ့နေး အာ်းတအာ်းတာ်း အာ်းလိုႏစဲတ်ထွားဗားသူ။ ကစဲတ်ထွားခါ့အလ့ မီးထီးဗား ခမ်းရင်ႏသားလိုႏမျိုႏသားအခွင်ႏအရေႏ ဗားဆာသိုမ်ႏကဲ့ကရို့နာ်ႏတဲင် ယံကဖေးနှောင်ႏ အရဲးကမ်း ကပေါ့်းကိုမ်း တား စဲတ်ထွားခါ့အလ့ ကထီးဗားထာ့ထွာအခရားနာ်ႏ တောမ်းပုမ်းစံး (၇-က)တဲင် အာ်းလိုးဒင်းနဲဗား ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေႏသတန် မီးတမွေး တာ်း ခမ်းနဲးပို်င်းစိုႏသားဒို့သူ။ ဒင်းနဲထူတဲင် ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေႏသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးပို်င်းစိုႏသားအစို့သီး ကအှော်နးထူသုတ်ႏခါ့အလ့ တဲ့နာ်ႏထူ၊ ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေႏသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးကို ဝုန်း တန်ဌာနဖိုင်း၊ ပို်င်းစိုႏသားဌာနဖိုင်း၊ ပို်င်းစိုႏသားအစို့အဗူးဖိုင်း၊ နမ်းပို်င်း အိုပ်ချုပ်ခွင်ႏလ့တိုင်း မီးတမွေးတာ်း နမးပို်င်းအိုပ်ချုပ်ခွင်ႏလ့ဒေႏသ ကဲးတန်အစို့ဖိုင်းတောမ်း နမ်းအာ်းလိုးနဲ့းမဲ့း ခြောန်းငီႏတို်င်းပင်းနေးဝင်ႏ တဲ့နာ်ႏထူ အာ်းလိုးခုမ်မာႏလွေ့ဗားသူ။

၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုံစံ(၁) ဖြင့်တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ တင်ပြလာသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေရမည်။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး မရှိပါက သင့်လျော်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးတစ်ဦးဦးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေရမည်။

၉။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသောဝန်ကြီးသည် တင်ပြချက်အပေါ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံး ရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။ စိစစ်ချက်အရ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ကြောင်းတွေ့ရှိပါ ကကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် စိစစ်တွေ့ရှိချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ(၁-က) ဖြင့် တင်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၀။ (က) နဲ့ဥပဒေး(၂)အလ‌ေ့ ကခံႏဗား ဖေႏအပ်တားဝိုန်ႏသားဝုန်ႏတန် ယိုနဲ့ဥပဒေး(၆)အလ‌ေ့ ကစဲတ်ထွား ခုမ်မာ့လွေ့ဒျားကို ထီး ဗားထူ ခမ်းရင့်သားလို့မျိုးအခွင့်အရေးဗားဆာသိုမ်ကဲ့နေး တဲင် ယံကရဲမ်ကမ်း ပေါ့ႏကိုမ်းဖေႏနှောင့်အီတား မီးအဴႏလိုး ပါဒုန်း ခမ်းခြောန်းဗူးအဆင်းဝုန်းတန်ဌာနလင်ဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့ သားဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့သားအစို့အဗူးသီးဖိုင်း အကူးအငီးနဴ့ခါ ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတဴး ခမ်းနဲ့ပိုင်း စို့သားအစို့ဒို့ တောမ်းပုမ်းစံး(၇-ခ)ယဴး၊ ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတဴး ခမ်းနဲ့ပိုင်းစို့သားအစို့ဒို့မဲ့တဆင်းဝုန်းတန်ဌာ နဒို့တောမ်း ပုမ်းစံး(၇-ဂ)တဲ့ယဴးအဴႏလိုးဒင်းနဲ့ဗားသူ။

(ခ) တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတဴး ခမ်းနဲ့ပိုင်းစို့သားအစို့ယိုပိုင်း ဝို့တောမ်းနဲ့ဥပဒေး(က)အလ‌ေ့ ကဒင်းနဲ့လှော့န်ခါကိုမီးထီး ဗား ခမ်းခြောန်းဗူးအဆင်းဝုန်းတန်ဌာဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့သားဌာနဖိုင်း ပိုင်းစို့သားအစို့အဗူးသီးဖိုင်း အဴႏလိုးကူးငီးကရို့နဴ့တဲင် အဴႏလိုးဒင်းနဲ့သူပ်ထဲင်း ခမ်းခြောန်းဗူးပိုင်းစ‌ေ့သားဒို့သူ။

(ဂ) ဝုန်းတန်ဌာနယို နဲ့ဥပဒေးခွဲ့ (က)အလ‌ေ့ ကဒင်းလှော့န်နဲ့ခါ ကို မီးထီးဗား ခမ်းခြောန်းဗူးအဆင်းဝုန်းတန်ဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့ သားဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့သားအစို့အဗူးသီးဖိုင်း အဴႏလိုးကူးငီး က ရို့နဴ့တဲင် အဴႏလိုးဒင်းနဲ့သူပ်ထဲင်း ခမ်းခြောန်းဗူးပင်းစို့သား အစို့ဒို့သူ။

၁၀။ (က) နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၉ အရစိစစ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း တွေ့ရှိပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိအခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ(၁-ခ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဝန်ကြီး ဌာနသို့ ပုံစံ(၁-ဂ) ဖြင့်လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဆက်လက် တင်ပြရမည်။

(ဂ) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၁၁။ နဲ့ဥပဒေး ၈ အလꩻ ကခံးဗား ဖေးအပ်တားဝိုန်းသားဝုန်းတန်ယို နမ်းကခုမ်မာꩻဗားထာꩻမာꩻကိစကို မီးတမာꩻထွာနှောင်ꩻတဝ်း ရဲးကမ်းပေါ်း ကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ꩻသားလိုꩻမျိုꩻသီးအခွင်ꩻအရေꩻနဝ်ꩻခါ တောမ်းပုမ်းစံး (၁-ဃ)တဲင် ဒင်းနဲစိုမ်းစိုမ်းဗား အခြောင်ꩻအခရား တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတဝ်း ခမ်းနဲးပိုင်းစိုꩻသားအစိုꩻဒိုသူ။

၁၂။ တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတဝ်း ခမ်းနဲးပိုင်းစိုꩻသားအစိုꩻယို နဲ့ဥပဒေး ၁၁ အလꩻ ကဒင်းနဲလှော့န်ဒျားကိစ္စယို အဝ်းလိုးခုမ်မာꩻဖေးဒျား ခမ်းခြောန်းဗူးအဆင်းကို မီးစဲတ်ထွားထီးဗားနွဲးနဝ်ꩻခါ အဝ်းလိုးနွဲးမွဲး ဖေးကခုမ်မာꩻဖေးနှောင်ꩻနဝ်ꩻ အဝ်းလိုးဒင်းနဲဗား ခမ်းခြောန်းဗူးပိုင်းစိုꩻသားအစိုꩻ ဒိုသူ။

၁၃။ (က) ခမ်းခြောန်းဗူးပိုင်းစိုꩻသားအစိုꩻယို ပိုင်းဝိုꩻတောမ်း နဲ့ဥပဒေး ၁၂ အလꩻ ကဒင်းနဲလှော့န်ဒျားထာꩻနဝ်ꩻ အဝ်းလိုးနွဲးမွဲး ဖေးက ခုမ်မာꩻနှောင်ꩻအီတား ဖေးအပ်ဗားတားဝုန်း ခမ်းခြောန်းဗူး ဝုန်းတန်လောင်းသူ။

၁၁။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပါက အကျိုးအကြောင်း ပြည့်စုံစွာဖော်ပြ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ (၁-ဃ) ဖြင့် တင်ပြရမည်။

၁၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စမှာ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၃။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၂ အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၆

(ခ) ခမ်းခြောန်းဗူးဝုန်းတန်ယို နဲ့ဥပဒေးခွဲ့(က)အလ့ ကဖေး အပ်ခါ့တားဝိုန်း ခမ်းရင့်သားလို့မျိူ့သီးအခွင့်အရေ့ ဗား ဆာသိုမ်ကဲ့နေးထာ့ရာ့ကိစကို ယံဖေးကရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်း ဖေးနှောင့်အိတား ခမ်းခြောန်းဗူးပိုင်းစို့သားအစိုး့သီး ထာ့ အှော့န်းထူသုတ်ႉ (ထာ့ဆိုင့်ဖျတ်)အလ့တဲ့ယာ်း၊ ခမ်း ခြောန်းဗူးအဆင်း ကဆိုင်းရာ့ဝုန်းတန်ဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစို့ သားဌာနဖိုင်း၊ ခြောန်းငီ့တိုင်းပင်းတောမ်း ပိုင်းစို့သားအစိုး့ အဗူးဖိုင်းတဲ့ယာ်း အာ်းလိုးခုမ်မာ့လွေ့ဗားသူ။

(ဂ) ခမ်းခြောန်းဗူးဝုန်းတန်ယို နဲ့ဥပဒေးခွဲ့(က)အလ့ ဖေးအပ် ခါ့တားဝိုန်းတဲင် ကအာ်းခုမ်မာ့လေ့ ထာ့မာ့ကိစ္စရပ် ဖိုင်းကို မီးလိုးအပ်လှော့န်ခါ ဝုန်းတန်ဌာနတောမ်း ဝုန်းတန် ဌာနလင်ဖိုင်း ကဒင်းနဲခါ့ ပုဂ္ဂိုးဖိုင်း ကပါငီ့သော့ဒျား ကေားမတီးနာ်ႉ တောမ်းခမ်းခြောန်းဗူး ပိုင်းစို့သားအစိုး့သီး သဘော့လ့ငီ့နေးတဲင် ဖွဲ့ဗူးခုမ်မာ့လွေ့နှောင့်ဒျားသူ။

၇၄။ နဲ့ဥပဒေး ၆ အလ့ ပိုင်းဝိုး့တောမ်း ကဒင်းနဲလှော့န်ဒျား အခွင့်အ ရေ့ ဗားဆာသိုမ်းကဲ့နေးကိစ္စရပ်ဖိုင်းကို ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေး သတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးပိုင်းစို့သားအစိုး့သီး ထာ့အှော့န်းထူ သုတ်ႉယို ထွာ ဗားအထူအထဲ့သူ။

(ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တာဝန်ပေးအပ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးသည့်ကိစ္စတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ လည်း ကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တာဝန်ပေးအပ်သော ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ အဆိုပြု သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော ကော်မတီကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက် ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၄။ နည်းဥပဒေ ၉ အရ တင်ပြလာသော အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စရပ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်သည်။

႑႔။ နဲႉဥပဒေး ႑႐ တောမ်း နဲႉဥပဒေး ႑႖ ဖိုင်းအလႉ ပိုင်းဝိုႉတောမ်း ကဒင်းနဲလျောန်အခွင်ႉအရေႉ ဗားဆာသိုမ်းကဲ့နေး ကိစ္စရပ်ဖိုင်းကို ခမ်းခြောန်းပူးပိုင်းစိုႉသားအစိုႉသီး ထာႉအျောန်းထူသုတ်ႉယို ထွာဗားအထူအသုတ်ႉသူ။

အခန်ႉ(႔)

ဒေါ့ႉရိနို့နား ဖြေးဆျင်ႉဖေး ထာႉအာငါ်းဝင်ႉဖိုင်း

႑႕။ ခမ်းခြောန်းပူးဝုန်းတန်ယို နမ်းခမ်းရင်ႉသားအချင်ႉချင်ႉ မီးတမွေးတာ်း ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီးဖိုင်းအခါးကို ကပေါ်းထွာလျောန်ဒျား ထာႉအာငါ်းဝင်ႉဖိုင်းနှာ်ႉ ခြောန်းဇီႉဒေါ့ႉရိနို့နား ယံကဖြေးဆျင်ႉနှောင်ႉအီတား တိုင်းပင်းတောမ်းတိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးဝုန်းတန်လောင်း ဖဖေးဗဲင်းတားဝိုန်း ဖေးအပ်နှောင်ႉဒျားသူ။

႑႖။ ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉဖိုင်းယို နမ်းကိုသီးခမ်းရင်ႉသားအချင်ႉချင်ႉ မီး တမွေးတာ်း ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီးဖိုင်းအခါးကို ထာႉအာငါ်းဝင်ႉ တစိုး တဗား မီးပေါ်းလျောန် ထွာလျောန်ခါ ယံကဖြေးဆျင်ႉ ခုမ်မာႉ ဖေးနှောင်ႉ အီတား တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးရဲးကမ်း ပေါ့်းကိုမ်း ခမ်းရင်ႉ သားအခွင်ႉအရေႉကဲးတန်ဌာနမဲ့ႉတဆင်း နဲႉဥပဒေး ႑႕အလႉ ကခံးဗား ဖဖေးဗဲင်းတားဝိုန်းသားဝုန်းတန်ဒို့ တောမ်းပုမ်းစံး (႖)တဲင် အာ်းလိုးဒင်း နဲ့သူ။

၁၅။ နည်းဥပဒေ ၁၀ နှင့် နည်းဥပဒေ ၁၂ တို့အရ တင်ပြလာသော အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ် သည်။

အခန်း(၅)
အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း

၁၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းပြုနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းနိုင်သည်။

၁၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြားတွင် အငြင်းပွားမှု တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်လာပါက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေး အတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ တစ်ဆင့် နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးထံ ပုံစံ (၂) ဖြင့် တင်ပြရမည်။

၇၅။ နဲ့ဥပဒေး ၇၃ အလႈ ကခံးဗား အဖဖေးပဲင်း တားဝိုန်းသား ဝုန်းတန် ယို ကဖြေးဆျင့်ဖေး ထား့အာင်ါးဝင့်နဲ့းနာ်ကို -

(က) မီးလိုးအပ်လှော်န်ခါ တောမ်းကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးကို ဝုန်းတန်ဌာနလင်ဖိုင်း၊ ပိုင်းစိုး သားဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစိုးသားအစိုးဌာနဖိုင်း၊ နမ်းပိုင်းအိုပ် ချုပ်ခွင့်လ့တိုင်း မီးတမွေးတာ်း နမ်းပိုင်းအိုပ်ချုပ်ခွင့်လ့ ဒေးသ ကဲးတန်အစိုးဖိုင်း အာ်းလိုးခြောန်းငီ့ ဒေါ့ရိန့်နား ဖြေးဆျင့်လွေ့ဗားသူ။

(ခ) ပိုင်းဝိုးတောမ်း ထား့အာင်ါးဝင့်ကိစ္စရပ်ဖိုင်းတဲင် ကလ့ လှော်န်ဒျား ကဒေါ့ရိန့်နား ဖြေးဆျင့်ခါ့အခရားဖိုင်းနာ်း ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းနဲးပိုင်းစိုး သားအစိုးဒို တောမ်းပုမ်းစံး (၁ - က)တဲ့ယာ်း၊ ခမ်း ခြောန်းဗူးဝုန်းတန်ဒို တောမ်းပုမ်းစံး (၁-ခ)တဲ့ ယာ်း အာ်း လိုးဒင်းနဲဗားသူ။

၇၆။ ခမ်းခြောန်းဗူးဝုန်းတန်တောမ်း ကဆိုင်းရာ့တိုင်းဒေးသတန် မီးတ မွေးတာ်း ခမ်းနဲးပိုင်းစိုးသားအစိုးဖိုင်းယို နဲ့ဥပဒေး ၇၅၊ နဲ့ဥပဒေး(ခ) အလ့ ကဒင်းနဲလှော်န်ဒျားအခရားနာ်း မီးလိုးအပ်လှော်န်ခါ ဒင်းနဲထူ ခမ်းခြောန်းဗူး ပိုင်းစိုးသားအစိုးဒိုတဲင် ခြောန်းငီ့တိုင်းပင်း ဖြေးဆျင့် နှောင့်ဒျားသူ။

၁၈။ နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင်–

(က) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်ပါက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းရမည်။

(ခ) အငြင်းပွားမှုကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရရှိလာသည့် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ (၂–က) ဖြင့် လည်းကောင်း၊ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသို့ ပုံစံ(၂–ခ)ဖြင့် လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

၁၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တို့သည် နည်းဥပဒေ ၁၈ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်ပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ထံ တင်ပြပြီး ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်း နိုင်သည်။

အခန်.(h)

ထၢ.မၢ.ပှိုင်ဖိုင်း အဗၢးအနမ်း ဖေးကပေါ်း ခုမ်မၢ.ဖေးနေး

၁၀။ ခမ်းရင်.သၢးလို.မျို.ဖိုင်း ကအိုင်အၥ်းသေ့.ဒေးသကို ပှိုင်းပို့. တောမ်း ကအီးခုမ်မၢ. ဖေားထန်း ထၢ.မၢ.ပှိုင်နၥ်.တဲင် မိန်ခုမ်မၢ.နေးမ. ကဒင်း နဲခါ. အမိန်.သၢးယို --

(က) ထၢ.မၢ.ပှိုင်သီး အကျို.အပဲတ်တောမ်း အခြောင်.အခရၢး ဖိုင်းနၥ်. ကအိုင်အၥ်းအရပ်သူ.ကို ဒေးသခံးခမ်းရင်.သၢး ဖိုင်း ယံဖေးကသေစဲင်းအီတၢး တောမ်းဝေ.သီးကသေနၢး စဲင်းဒျၢး ဘၢးသၢးငါးင္ဂါ၊ တောမ်းဝေ.သီးကသေထွၢနှောင်. ဒျၢး အနဲ.အခြောင်.ဖိုင်းတဲင် ဗွေဗွေကိုမ်းကိုမ်း အၥ်းလိုးခြဲး နဲ အှောန်းလင်နဲကမ်ရီးဗၢးသူ။

(ခ) မန်းခမ်းထီတန်သီး တဲးတိုင်တိန်းခှေါင်တၢးထိုထူတဲင် ကပူး ဖြိုထင်းထိုသှိုဝင်.ထၢ.မၢ.ပှိုင် (Myanmar Sustainable Development Plan-MSDP) သီး မူးဝါးဒရေ.ရၢးခွဲးထေ့ ဆင်း(ဦးတည်ချက်)ဖိုင်း မဟၢဗျူဟၢဖိုင်း၊ ထၢ.မၢ.စဲန်းဖိုင်း အတှိုင်. အၥ်းလိုးခုမ်မၢ.လွေ့.ဗၢးသူ။

(ဂ) ကအၥ်းဒေးသသူ.ကို သဘၢးဝပန်းပှုန်.တောမ်း လို.မုစီပွါ. ဘဝဖိုင်းလောင်း ကဗၢးခှေါင်းပှေါင်.ကၢးတေား နှောင်.ဒျၢး ထၢ.ထွၢမျို. အၥ်းတအၥ်းတၥ်း ဖေးကသေနှောင်.အီ စဲတ် ထွၢးနေး ကဗၢးခှေါင်းသဘၢဝပန်းပှုန်းဖိုင်း၊ စဲတ်ထွၢးနေး ကလွေ့.ဗၢးခှေါင်းနှောင်. လို.မုစီ.ပွါ.ဘဝပူးဖြိုထင်းထိုရေ. ဖိုင်းနၥ်. ကဆှိုင်းရၢ.ဌၢနသီး ကယီးနဲခါ.အတှိုင်. အၥ်းလိုး ခုမ်မၢ.လွေ့.ဗၢးသူ။

အခန်း(၆)

စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၀။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နေထိုင်ရာဒေသအတွင်း ဖော်ဆောင်မည့် စီမံကိန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူသည်-

(က) စီမံကိန်း၏ အကျိုးအပြစ်နှင့် အကြောင်းအရာများကို စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့်ဒေသရှိ အခြေချ နေထိုင်သူဒေသခံတိုင်းရင်းသားများ သိရှိ နားလည်စေရန် ၎င်းတို့နားလည်သဘောပေါက်နိုင်မည့် ဘာသာစကားနှင့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုလျက် ကြိုတင်၍ ပြည့်စုံတိကျစွာ ရှင်းလင်း ချပြရမည်။

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်း (Myanmar Sustainable Development Plan – MSDP) ၏ မူဝါဒရေးရာ ဦးတည်ချက်များ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ယင်းဒေသရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားဘဝတို့အပေါ် ထိခိုက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ခြင်းရှိမရှိ သိရှိနိုင်ရန် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဌာန၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဃ) စဲတ်ထွားနေး ကဗားခေါင်း သဘားဝပန်းဝှုန့်တောမ်း စဲတ်
ထွားနေး ကလွေ့ဗားခေါင်းနောင့် လို့မုစိ့ပွါ့ပှူးဖြုထင်းထို
ရေု့လောင်း ကရို့ဒျား ထာ့စဲတ်ထွား ထာ့မာ့စဲန်းသီးဖိုင်း
အဆင်းကားကအာ်းကိုနာ့် အာ်းလိုးဒေါ့ရိုတှိုင်းပင်း ဗောင်
ဗောင်စဲင်းစဲင်း ဒေးသခံးခမ်းရုင့်သားဖိုင်းသှူ။

၁၇။ ခုမ်မာ့အီထာ့မာ့ပှိုင်တား ကဒင်းနဲခါ့အမိန့်သားယို -

(က) နဲ့ဥပဒေး ၁၀ အလ့ ကစီးဆင်း ခုမ်မာ့ခါ့ထာ့နာ့် ထာ့
မာ့ပှိုင် ခလှဲးစဗားဒှုန်းခါ ခြဲးဒေါ့ဒင်းနဲ ဗွေဗွေကိုမ်းကိုမ်း
ဝုန်းတန်ဌာနထှူမ့ အာ်းလိုးနေးထူးဗား ဝုန်းတန်ဌာနသီး
သဘော့ဆန္ဒသှူ။

(ခ) ထာ့မာ့ပှိုင်အဗား အနမ်းဖေးကပေါး ဖေားထန်းခုမ်မာ့
မီးထှူလို့ခါ ကစီးဆင်းကမ်ရီးခါ့တောမ်း ကခုမ်မာ့ထှူလို့
အခေးအနေးအရုပ်ရုပ်ဖိုင်းနာ့် အာ်းလိုးဒင်းနဲဗား ဝုန်းတန်
ဌာနဒှိုသှူ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွား ဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ အဆင့်အားလုံးတွင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင် ရမည်။

၂၁။ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူသည်–

(က) နည်းဥပဒေ ၂၀ အရ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို စီမံကိန်း မစတင်မီ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြည့်စုံစွာ အစီရင်ခံတင်ပြ၍ သဘောထားမှတ်ချက် ရယူ ရမည်။

(ခ) စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ပြီးစီးပါက ကြိုတင်စီစဉ်ထားရှိမှုများနှင့် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အခြေအနေများကို ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြ ရမည်။

အခန်ႉ(႑)
အဒါ်းဒါ်း

႑။ ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီးအခွင်ႉအရေႉ မိးဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့ခါ ရဲး ကမ်းပေါ့းကိုမ်းဖေးနေးတောမ်း ထာႉအာငါ်းဝင်ႉဖိုင်းလောင်း ခြောန်း ငီႉဒေါ့ႉရိနို့နား ကဖြေးဆျင်ႉဖေးဒျားဖိုင်းကို ကဒင်းနဲလော့န် ကဆိုင်း တောမ်း အမုထာႉထွာလဖိုင်းသူႉနာ်ႉ ဖြေးဆုင်ႉဖေးဗားတာ်း --

(က) တရာႉရိုမ်ႉတဗားဗား ကအာ်းစဲတ်ဆေႉနေးဒွန်း အမုဖိုင်း တောမ်း တရာႉရိုမ်ႉတဗားဗားသီး ကစီးရင်း အော့န်းထူ သုတ်ႉခါႉလောင်း ကဒို့နေးဒွန်းအယူးခံ၊ ကကွိဖျင်ထဲင်း နေဒွန်းဒျားအမုဖိုင်း။

(ခ) တရာႉရိုမ်ႉတဗားဗားကစီးရင်းအော့န်းထူသုတ်ႉအမုဖိုင်း၊

႒။ ရဲးကမ်းပေါ့းကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉသားသီးလိုႉမျိုႉသီးအခွင်ႉ အရေႉ တဲ့နာႉထူ၊ ဖြေးဆျင်ႉဖေး ထာႉအာငါ်းဝင်ႉဖိုင်းတဲ့နာ်ႉထူ ကပိုင်းဝို့ႉ တောမ်းထာႉမာႉစဲန်းမျိုႉသူႉ ကဆိုင်းရာႉသားဖိုင်းဒို နေးထူး ဗားတာ်း အလို့တရိတ်(အခႉအလဲ့) ထမဲ့ႉမဲ့ႉ။

အခန်း(၇)
အထွေထွေ

၂၂။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရာတွင် အောက်ပါအမှုအမျိုးအစားတစ်ခုခုနှင့် သက်ဆိုင်သော တင်ပြချက်ကို ဖြေရှင်းခြင်း မပြုရ-

(က) တရားရုံးတစ်ခုခု၏ ရှေ့မှောက်၌ စစ်ဆေးကြားနာဆဲ အမှုများနှင့် တရားရုံးတစ်ခုခု၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက် အပေါ် အယူခံမှု သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ဆဲ အမှုများ၊

(ခ) တရားရုံးတစ်ခုခုက အပြီးသတ် စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသော အမှုများ။

၂၃။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်သူများထံမှ မည်သည့်ကုန်ကျစရိတ်ကိုမျှ ကောက်ခံခြင်း မပြုရ။

၁၅။ ဝုန်းတန်ဌာနယို ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျို့သီးအခွင့်အရေး မီးဗား ဆာသိုမ်ႉကဲ့ နာ်ႉခါ ရဲ့ကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေးနေးတောမ်း ခြောန်းငီႉ ဒေါ့ႉရီနို့နား ဖြေးဆျင်ႉ ဖေးနေး ထာႉအာငါ်းဝင်ႉ ကရို့ထာႉ မာႉမျို့ဖိုင်းကို မီးလိုးအပ်လျော်နခါ အာ်းလိုးစီးဆင်းပိုင်ဆင်ဖေး ကဒါးကျင်း ဘားသားငါ်းငွါသား (ငါ်းချားပွန်းသား)သူ။

၁၆။ ကပါသော့ႉ နဲ့ဥပဒေးဖိုင်းကိုယို "ရဲ့ကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉ သားလိုႉမျို့သီးအခွင့်အရေး တောမ်းဖြေးဆျင်ႉဖေး ထာႉအာငါ်း ဝင်ႉ" ကရို့ဒျား ကခုမ်မာႉလွေႉထာႉမာႉဖိုင်းကို ရိုမ်ႉထာႉမာႉဖိုင်း နာ်ႉ ရဲ့ကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉသား အခွင့်အရေး ကဲး တနဌာန အာ်းလိုးခုမ်မာႉလွေႉသူ။

၁၇။ ကပါသော့ႉ နဲ့ဥပဒေးဖိုင်းကိုယို "ရဲ့ကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉ သား လိုႉမျို့သီးအခွင့်အရေးတောမ်း ဖြေးဆျင်ႉဖေးနေး ထာႉ အာငါ်းဝင်ႉ" ကရို့ဒျား ကခုမ်မာႉလွေႉ ထာႉမာႉဖိုင်းကို နင်းဟူ ကအောင်းဗႉဗွေဗွေ ခူႉခူႉအီတား တောမ်းကဒင်းနဲလျော်နခါႉ ကိစ္စရပ်ဖိုင်း ဆိုင်းရာႉတောမ်း ကပိုင်းဝို့ဒျား ပုဂ္ဂိုး၊ ပိုင်းစိုႉသားဌာန မီးတမွေးတာ်း ပိုင်းစိုႉသားအစိုႉ အဗူးဖိုင်း၊ နမ်းပိုင်းအိုပ်ချုပ် ခွင်ႉလႉတိုင်း မီးတမွေးတာ်း နမ်းပိုင်း အိုပ်ချုပ်ခွင်ႉ လႉဒေးသကဲး တန်အစိုႉဖိုင်းယို ကလိုးအပ်ဒျား ထာႉမာႉစဲန်းဖိုင်းကို အာ်းလိုးခြောန်းငီႉ နို့ပါခုမ်မာႉလွေႉဗားသူ။

၁၈။ ရဲ့ကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျို့သီးအခွင့်အရေး မီး တမွေးတာ်း ဖြေးဆျင်ႉဖေး ထာႉအာငါ်းဝင်ႉကရို့ဒျား ကခုမ်မာႉ လွေႉ ကိစ္စရပ်ဖိုင်းသူႉကို ထူးထူးစုမ်စုမ် အျောန်းရေႉနေး ကဆိုင်း ရာႉ ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျို့သီး ယိုႉယားထုင်ႉခလေ့ဖိုင်းတဲင် အာ်းလိုး ခုမ် မာႉလွေႉဗားသူ။

၂၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သည့် စကားပြန်ရရှိရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၅။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး များ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနက ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၆။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့် အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်း ခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်အောင်မြင် စေရန် အလို့ငှာ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက် ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များ၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီး အဖွဲ့များသည် လိုအပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရမည်။

၂၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့် ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်းပြုရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း များကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရမည်။

႑႘။ ကပါသော့ႉ နဲႉဥပဒေးဖိုင်းကိုယို ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉ သားအခွင်ႉအရေႉတောမ်း ဖြေးဆျင်ႉဖေး ထာႉအာငါ်းဝင်ႉ ထာႉ မာႉဖိုင်း ကခုမ်မာႉလွေႉဒျားကို ကလိုးအပ်ဒျား အလို့တရိတ်ဖိုင်း နဝ်ႉ ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင်ႉသားအခွင်ႉ အရေႉကဲး တန်ဌာန မဲ့ႉ ဘဏ္ဍားရေႉစီႉမျိန်းစီႉကမ်း ကအဝ်းအတို့င်ႉ အဝ်းလိုးခဲးလို့ သုင်ႉစဲ့းဗားသူ့။

႑႙။ ဥပဒေးပုဒ်မ ႒႑ အလႉ ကခံးဗား အဖေးအပ်တားဝိုန်း တိုင်းဒေး သ တန် မီးတမွေးတဝ်း ခမ်းနဲးပို့င်းစိုႉသားအစို့ႉကို ပါသော့ႉသား ဝုန်း တန်ယို ကဆို့င်းရာႉခမ်းရင်ႉသားရေႉရားကိစ္စရပ်ဖိုင်း အဗားအနမ်း ပေါးဖြိုလှော်န်အီတား ယံဖေး့ကခုမ်ႉမာႉလွေႉ နှောင်ႉနဝ်ႉ တင်းဒေး သတန် မီးတမွေးတဝ်း ခမ်းနဲးပို့င်းစိုႉသား အစို့ႉသီး လႉသုင်ႉရမ်ႉခါႉ ရှောန်စရင်ႉကို စိုမ်းနေင်း ယံဖေးနေးကသော့ႉပါ တဲမ်းထို့ႉလွေႉ နှောင်ႉနဝ်ႉ အဝ်းလိုးစီးဆင်း ခုမ်မာႉဗားသူ့။

႒႐။ ဝုန်းတန်ဌာနယို ပူ့းဖြိုထင်းထိုမု ကဆော့ႉဆဲန်းဒျား ဒေးသဖိုင်းနဝ်ႉ တောမ်းခမ်းခြွာနးပူး ပို့င်းစိုႉသားအစို့ႉသီး သဘောႉကလႉငီႉခါႉ မျိုႉတဲင် အခိုင်းရော့ႉဖဲ့းရာႉ ထေပ္ပန်းနေးအမိန်ႉ လိက်ဆေားလဝ်း တော့ႉ မဲ့တိန်းခါႉ(သတ်မတ်)နှောင်ႉဒျားသူ့။

နဲ့င်သဲတ်လွိန်
ခမ်းခြွာန်းပူးဝုန်းတန်
ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉဖိုင်းရေႉရားဝုန်းတန်ဌန

လိက်အမဲ့၊ ႑ / ႓-႓/ ႑႐႓႙ (႓႙႔႘)
မူ့းနီႉ၊ ႑႐႓႙ ဗားနေင်း၊ လာသြဂုက် ႑႒ နီႉ

၂၈။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ကျခံသုံးစွဲရမည်။

၂၉။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် နှစ်စဉ်ထည့်သွင်း ရေးဆွဲနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသည့်ဒေသများအား ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်နိုင် သည်။

နိုင်သက်လွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

စာအမှတ်၊ ၂ / ၁ - ၁ / ၂၀၁၉ (၁၉၄၈)
ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်

ပုမ်းစံး (၇)

လိက်ဒင်းနဲ
(နဲ့ဥပဒေး ၂)

ဒို့

------------------ တိုင်းဒေးသတန် / ခမ်းနဲးပိုင်းစိုးသားအစိုး

တဲတ်နီး၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီး

အခရား။ **ဒင်းနဲ ခမ်းရင်းသားလိုးမျိုးသီးအခွင်အရေးဗားဆာသိုမ်ကဲ့မု**

၁။ --

၂။ --

စူမဲ့	--------------------
ဒင်းနဲသားမိန်း	--------------------
စဲတ်ထွားခမ်းသားကဒ်ဗီးအမဲ့	--------------------
မှိုးဖါမိန်း	--------------------
အသက်	--------------------
လိုးမျိုး၊ဘားသား	--------------------
ထားခုမ်ထားမား/အရား/အဆင်း	--------------------
သူပ်သွဲးအီ ခင်းလမ်း	--------------------
ဖိုင်းနံ့ဗတ်	--------------------

မိတ္တူနှာ့--

၁။ တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးခမ်းရင်းသားလိုးမျိုးရေးရားဝုန်းတန်ဖိုင်း

၂ ။ -------------- နမ်းပိုင်းအိုပ်ချုပ်ခွင်းလးတိုင်း/ဒေးတန်ကဲးတန်
အစိုး

ပုံစံ (၁)

တင်ပြစာ

(နည်းဥပဒေ ၇)

သို့

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု တင်ပြခြင်း**

၁။ ____

____

၂။ ____

____

လက်မှတ်	____________
တင်ပြသူအမည်	____________
နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်	____________
မိဘအမည်	____________
အသက်	____________
လူမျိုး၊ ဘာသာ	____________
အလုပ်အကိုင်/ ရာထူး /အဆင့်	____________
ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ	____________
ဖုန်းနံပါတ်	____________

မိတ္တူကို -

၁။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးများ

၂။ ....ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့

ပုမ်းစံး (၁-က)

အစီးရင်းခံးဒင်းနဲ စဲတ်ထွားထူ ကထီးဗားအခရား

(နဲ့ဥပဒေး ၆)

ဒို

------------- တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစို့သားအစို့

တဲတ်ႉနီႉ၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီႉ

အခရား။ **ခမ်းရင့်သားလို့မျို့သီးအခွင့်အရေ့ ဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့မုလောင်း စဲတ်ထွားထူ ကထီးဗားအခရားနဝ်ႉ အစီးရင်းခံး ဒင်းနဲနေး**

ရေးယီးထေ့။ **တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစို့သားအစို့သီး ကဖေးခါႉ တားဝိုန်းလိက်**

၁။ ကရေးယီးထေ့ခါႉ လိက်အလႉ ပိုင်းဝို့တောမ်းခမ်းရင့်သားလို့မျို့သီး အခွင့်အရေ့ ဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့မုတဲင် ကဖေးအပ်ခါႉတားဝိုန်းကိစ္စရပ်နဝ်ႉ စ( ) နီႉမဲ့ ဗႉတို့( )နီႉ စဲတ်ထွားခုမ်မာႉလွေ့ဒျားသူ။

၂။ စဲတ်ထွားကထီးဗားဖိုင်းနဝ်ႉ ခလယ်ိုအတိုင့်ဒျားသူ

(က)--

(ခ) ---

၃။ ကဟာ်မာႉဖေးသင့်ထာႉဖိုင်းနဝ်ႉ ခလယ်ိုဖိုင်းဒျားသူ

(က)--

(ခ) ---

၄။ ကဟာ်မာႉဖေးသင့်တာ်းထာႉဖိုင်းနဝ်ႉ ခလယ်ိုဖိုင်းဒျားသူ

(က)--

(ခ) ---

၅။ စဲတ်ထွားကထီးဗားထာႉလောင်း အဝ်းလိုးမာႉနဲ့းမဲ့ ယီးနဲဖေးကဒါး ဒင်းနဲဗားသူ

တိုင်းဒေးသတန် /ခမ်းနဲး

ခမ်းရင့်သားလို့မျို့ရေ့ရားဝုန်းတန်

မီးတမွေးတာ်း

ကခံးဗား အဖေးအပ်တားဝိုန်း ပါသော့ပိုင်းစို့သားအစို့ဝုန်းတန်

မိတ္တူနဝ်ႉ -

၁။ ခမ်းခြွာန်းပူးဝုန်းတန် ခမ်းရင့်သားလို့မျို့ဖိုင်းရေ့ရား ဝုန်းတန်ဌာန

၂ ။ ရိုမ်ႉလဲတ်ခံး

ပုံစံ(၁-က)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ

(နည်းဥပဒေ ၉)

သို့

…………. တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည် ညွှန်း ချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကိစ္စရပ်ကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၃။ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်- (က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၄။ ဆောင်ရွက်မပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှု ပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂။ ရုံးလက်ခံ

ပုမ်းစံး (၇-ခ)

အစီးရင်းခံးဒင်းနဲ စဲတ်ထွားထူ ကထီးဗားအခရား
(နဲ့ဥပဒေး ၇၀၊ နဲ့ဥပဒေးခွဲ့ (က))

ဒို

------------ တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစိုးသားအစို့

တဲတ်ံနီံ၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီံ

အခရား။ **ခမ်းရင်ံသားလိုံမျိုံသီးအခွင့်အရေ ဗားဆာသိုမ်ံကဲ့မုလောင်း စဲတ်ထွားထူ ကထီးဗားအခရားနှာ်ံ အစီးရင်းခံး ဒင်းနဲနေး**

ရေးယီးထေ့။ **တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစိုံသားအစို့သီး ကဖေးခါံ တားဝိုန်းလိက်**

၁။ ကရေးယီးထေ့ခါံ လိက်အလံ ပိုင်းဝို့တောမ်းခမ်းရင်ံသားလိုံမျိုံသီး အခွင့်အရေ ဗားဆာသိုမ်ံကဲ့မုတဲင် ကဖေးအပ်ခါံတားဝိုန်းကိစ္စရပ်နှာ်ံ စ( ) နီံမဲ့ ဗံတို့( )နီံ စဲတ်ထွားခုမ်မာံလွေ့ဒျားသူ။

၂။ စဲတ်ထွားကထီးဗားဖိုင်းနှာ်ံ ခလယိုအတိုင့်ဒျားသူ -

(က)--

(ခ) --

၃။ ကဟာ်မာံဖေးသင့်ထာံဖိုင်းနှာ်ံ ခလယိုဖိုင်းဒျားသူ -

(က)--

(ခ) --

၄။ ခမ်းခြွောန်းပူးအဆင်း ဝုန်းတန်ဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစိုံသားဌာနဖိုင်း၊ ပိုင်းစိုံသားအစို့ အပူးသီးဖိုင်း ကအီးကူးငီး ခုမ်မာံဖေးနှောင့်ဖိုင်းနှာ်ံ ခလယိုဖိုင်းဒျားသူ -

(က)--

(ခ) --

၅။ စဲတ်ထွားကထီးဗားထာံလောင်း အာ်းလိုမာံနဲ့မဲ့ ယီးနဲဖေးကဒါး ဒင်းနဲဗားသူ။

တိုင်းဒေးသတန် /ခမ်းနဲး
ခမ်းရင်ံသားလိုံမျိုံရေံရားဝုန်းတန်
မီးတမွေးတာ်း
ကခံးဗား အဖေးအပ်တားဝိုန်း ပါသော့ပိုင်းစိုံသားအစို့ဝုန်းတန်

မိတ္တူနှာ်ံ -

၁။ ခမ်းခြွောန်းပူးဝုန်းတန် ခမ်းရင်ံသားလိုံမျိုံဖိုင်းရေံရားဝုန်းတန်ဌာန
၂ ။ ရိုမ်ံလဲတ်ခံး

ပုံစံ (၁-ခ)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ

(နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))

သို့

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည်ညွှန်းချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့်ကိစ္စရပ်ကို ( )ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၄။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂။ ရုံးလက်ခံ

ပုမ်းစံး (၁-၈)

အစီးရင်းခံးဒင်းနဲ စဲတ်ထွားထှူ ကထီးဗားအခရား
(နဲႉဥပဒေး ၁၀၊ နဲႉဥပဒေးခွဲႉ (က))

ဒှို

ခမ်းခြောန်းပူးဝုန်းတန်
ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉဖိုင်းရေႉရားဝုန်းတန်ဌာန
မႉတဆင်း
------------- တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပှိုင်းစိုႉသားအစှိုႉ

တဲတ်ႉနီႉ၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီႉ

အခရား။ **ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီးအခွင်ႉအရေႉ ဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့မုလောင်း စဲတ်ထွားထှူ ကထီးဗားအခရားနော်ႉ အစီးရင်းခံး ဒင်းနဲနေး**

ရေးယီးထေ့။ **တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပှိုင်းစိုႉသားအစှိုႉသီး ကဖေးခါႉ တားဝိုန်းလိက်**

၁။ ကရေးယီးထေ့ခါႉ လိက်အလႉ ပှိုင်းဝှိုႉတောမ်းခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉသီး အခွင်ႉအရေႉ ဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့မုတဲင် ကဖေးအပ်ခါႉတားဝိုန်းကိစ္စရပ်နော်ႉ စ( ) နီႉမဲ့ႉ ဗႉတှိုး( )နီႉ စဲတ်ထွားခုမ်မာႉလွေႉဒျားသှူ။

၂။ စဲတ်ထွားကထီးဗားဖိုင်းနော်ႉ ခလယိုအတှိုင်ႉဒျားသှူ

(က)---

(ခ) ---

၃။ ကဟာ်မာႉဖေးသင်ႉထာႉဖိုင်းနော်ႉ ခလယိုဖိုင်းဒျားသှူ

(က)---

(ခ) ---

၄။ ခမ်းခြောန်းပူးအဆင်း ဝုန်းတန်ဌာနဖိုင်း၊ ပှိုင်းစိုႉသားဌာနဖိုင်း၊ ပှိုင်းစိုႉသားအစှိုႉ အပူးသီးဖိုင်း ကအီးကူးငီး ခုမ်မာႉဖေးနှောင်ႉဖိုင်းနော်ႉ ခလယိုဖိုင်းဒျားသှူ -

(က)---

(ခ) ---

၅။ စဲတ်ထွားကထီးဗားထာႉလောင်း အော်းလိုးမာႉနှဲးမဲ့ႉ ယီးနဲဖေးကဒါး ဒင်းနဲဗားသှူ။

တိုင်းဒေးသတန် /ခမ်းနဲး
ခမ်းရင်ႉသားလိုႉမျိုႉရေႉရားဝုန်းတန်
မီးတမွေးတာ်း

ကခံးဗား အဖေးအပ်တားဝိုန်း ပါသော့ႉပှိုင်းစိုႉသားအစှိုႉဝုန်းတန်

မိတ္တူနော်ႉ -

၁။ ရိုမ်ႉလဲတ်ခံး

ပုံစံ(၁-ဂ)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))

သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

မှတစ်ဆင့်

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည်ညွှန်းချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့်ကိစ္စရပ်ကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၄။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -
ရုံးလက်ခံ

ပုမ်းစံး (၁-ဃ)

အစီးရင်းခံးဒင်းနဲ စဲတ်ထွားထူ ကထီးဗားအခရား

(နဲႉဥပဒေး ၁၁)

ဒို

------------- တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစိုႉသားအစိုႉ

တဲတ်ႉနီႉ၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီႉ

အခရား။ **ခမ်းရင့်ႉသားလိုႉမျိုႉသီးအခွင့်ႉအရေႉ ဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့မုလောင်း စဲတ်ထွားထူ ကထီးဗားအခရားနာ်ႉ အစီးရင်းခံး ဒင်းနဲနေး**

ရေးယီးထေ့။ **တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစိုႉသားအစိုႉသီး ကဖေးဒါး တားဝိုန်းလိက်**

၁။ ကရေးယီးထေ့ခါႉ လိက်အလႉ ပိုင်းဝိုႉတောမ်းခမ်းရင့်ႉသားလိုႉမျိုႉသီး အခွင့်ႉအရေႉ ဗားဆာသိုမ်ႉကဲ့မုတဲင် ကဖေးအပ်ခါႉတားဝိုန်းကိစ္စရပ်နာ်ႉ စ( ) နီႉမဲ့ႉ ဗႉတိုး( )နီႉ စဲတ်ထွားခုမ်မာႉလွေႉဒျားသူ။

၂။ စဲတ်ထွားကထီးဗားဖိုင်းနာ်ႉ ခလယိုအတိုင့်ႉဒျားသူ -

(က)--

(ခ) --

၃။ ကားကယူးထွႉ ဒင်းနဲနေး -

၄။ အဘ်းလိုးမာႉနဲ့းမဲ့း ယီးနဲဖေးကဒါး ဒင်းနဲဗားသူ။

တိုင်းဒေးသတန် /ခမ်းနဲး

ခမ်းရင့်ႉသားလိုႉမျိုႉရေႉရားဝုန်းတန်

မီးတမွေးတာ်း

ကခံးဗား အဖေးအပ်တားဝိုန်း ပါသော့ႉပိုင်းစိုႉသားအစိုႉဝုန်းတန်

မိတ္တူနာ်ႉ -

၁။ ရိုမ်ႉလဲတ်ခံး

ပုံစံ (၁-ဃ)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ

(နည်းဥပဒေ ၁၁)

သို့

………….. တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည် ညွှန်း ချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကိစ္စရပ်ကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့ အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၃။ သုံးသပ်တင်ပြချက်

____

____

၄။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

သို့မဟုတ်

တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

ပုမ်းစံး (၂)

လိက်ဒင်းနဲ
(နဲ့ဥပဒေး ၇၂)

ဒို့

-------------------- ခမ်းရင့်သားလို့မျို့ရေ့ရားဝုန်းတန်

-------------------- တိုင်းဒေးသတန် / ခမ်းနဲးပိုင်းစို့သားအစို့

မဲ့တဆင်း

ယီးနဲရေ့ကဲး

ရဲးကမ်းပေ့ါးကိုမ်းဖေး ခမ်းရင့်သားအခွင့်အရေ့ဖိုင်းကဲးတန်ဌာန

------------------- တိုင်းဒေးသတန် / ခမ်းနဲး

တဲတ်ံနီ့၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီ့

အခရား။ **ထာ့အာငါ်းဝင့်ဖိုင်းလောင်း ယံကဖြေးဆျင့်ဖေးနှောင့်အီ ဒင်းနဲနေး**

၁။ ---

၂။ ---

စူမဲ့	--------------------
ဒင်းနဲသားမိန့်	--------------------
စဲတ်ထွားခမ်းသားကဒ်ဗီးအမဲ့	--------------------
မှိုးဖါမိန့်	--------------------
အသက်	--------------------
လို့မျို့၊ဘားသား	--------------------
ထာ့ခုမ်ထာ့မာ့/အရား/အဆင်း	--------------------
သူပ်သွဲးအီ ခင်းလမ်း	--------------------
ဖိုင်းနံ့ဗတ်	--------------------

မိတ္တူနှာ်ံ-

၁။ တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိုင်းစို့သားအစို့

၂ ။ --------------- နမ်းပိုင်းအိုပ်ချိုပ်ခွင့်လ့တိုင်း/ ဒေးတန်ကဲးတန်အစို့

ပုံစံ (၂)

တင်ပြစာ

(နည်းဥပဒေ ၁၇)

သို့

………….. တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

………….. တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

မှတစ်ဆင့်

ညွှန်ကြားရေးမှူး

တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာန

……………တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **အငြင်းပွားမှုအပေါ် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါရန် တင်ပြခြင်း**

၁။ ____

____

၂။ ____

____

လက်မှတ်	_________
တင်ပြသူအမည်	_________
နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်	_________
မိဘအမည်	_________
အသက်	_________
လူမျိုး၊ ဘာသာ	_________
အလုပ်အကိုင်/ ရာထူး /အဆင့်	_________
ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ	_________
ဖုန်းနံပါတ်	_________

မိတ္တူကို -

၁။ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့

၂။ ……….ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့

ပုမ်းစံး (၂-က)

ထာ့အာငါ်းဝင့်လောင်း ကဒေ့ါ့ရီန္ဂိ့နား ဖြေးဆျင့်ခါ့အခရား လိက်အစီးရင်းခံး

(နဲ့ဥပဒေး ၇၂၊ နဲ့ဥပဒေးခွဲ့ (ခ))

ဒို

------------- တိုင်းဒေးသတန်/ခမ်းနဲးပိူင်းစိုး့သားအစို့

တဲတ်ံ့နီ့၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီ့

အခရား။ **ထာ့အာငါ်းဝင့်လောင်း ကဒေ့ါ့ရီန္ဂိ့နား ဖြေးဆျင့်ခါ့အခရား ဒင်းနဲ လိက်အစီးရင်းခံး**

၁။ ခမ်းရင့်သားအချင့်ချင့် မီးတမွေးတာ်း ခမ်းရင့်သားလိုမျိုးဖိုင်းအခါး ကထွာလှော့န်ဒျား ပိူင်းဝို့တောမ်းထာ့အာငါ်းဝင့်ကိစ္စ ကဒင်းနဲလှော့န်ဒျားနာ်ံ့ စ ( )နီ့မဲ့ ဗ့တို့း( )နီ့ ဒေ့ါ့ရီန္ဂိ့နား ဖြေးဆျင့်ဖေးခါ့လဲန်းဒျားသူ့။

၂။ ထာ့အာငါ်းဝင့်သီး အခေးခံးအဆင်းဖိုင်းနာ်ံ့ ခလယိုအတိူင့်ဒျားသူ -

(က)---

(ခ) ---

၃။ ကဒေ့ါ့ရီန္ဂိ့နား ဖြေးဆျင့်နှောင့်ဒျား အဆင်းဖိုင်းနာ်ံ့ ခလယိုအတိူင့်ဒျားသူ -

(က)---

(ခ) ---

၄။ ကဒေ့ါ့ရီန္ဂိ့နား ဖြေးဆျင့်နှောင့်တာ်း အဆင်းဖိုင်းနာ်ံ့ ခလယိုအတိူင့်ဒျားသူ -

(က)---

(ခ) ---

၅။ ကားကယူးထွ့ ဒင်းနဲနေး -

(က)---

(ခ) ---

၆။ အာ်းလိုးမာ့နဲ့းမဲ့း ယီးနဲဖေးကဒါး ဒင်းနဲဗားသူ့။

တိုင်းဒေးသတန် /ခမ်းနဲး

ခမ်းရင့်သားလိုမျိုးရေ့ရားဝုန်းတန်

မိတ္တူနာ်ံ့ -

၁။ ရိုမ်လဲတ်ခံး

ပုံစံ (၂-က)

အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာ

(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ))

သို့

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း**

၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြလာမှုကို ( )ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂။ အငြင်းပွားမှု၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၃။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၄။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၅။ သုံးသပ်တင်ပြချက်

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၆။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

ပုမ်းစံး (၂-ခ)

ထာၤအာငါ်းဝင်ၤလောင်း ကဒေါ့ၤရီနို့နား ဖြေးဆျင်ၤခါၤအခရား လိက်အစီးရင်းခံး

(နဲ့ၤဥပဒေး ၁၀၊ နဲ့ၤဥပဒေးခွဲၤ (ခ))

ဒို

ခမ်းခြောန်းပူးဝုန်းတန်

ခမ်းရင်ၤသားလိုၤမျိုၤဖိုင်းရေၤရားဝုန်းတန်ဌာန

တဲတ်ၤနီၤ၊ ဗားနေင်း၊ လာ၊ နီၤ

အခရား။ **ထာၤအာငါ်းဝင်ၤလောင်း ကဒေါ့ၤရီနို့နား ဖြေးဆျင်ၤခါၤအခရား ဒင်းနဲ လိက်အစီးရင်းခံး**

၁။ ခမ်းရင်ၤသားအချင်ၤချင်ၤ မီးတမွေးတာ်း ခမ်းရင်ၤသားလိုၤမျိုၤဖိုင်းအခါး ကထွာလှော့န်ဒျား ပိုင်းဝိုၤတောမ်းထာၤအာငါ်းဝင်ၤကိစ္စ ကဒင်းနဲလှော့န်ဒျားနာ်ၤ စ ( )နီၤမဲ့ၤ ဗၤတိုး( )နီၤ ဒေါ့ၤရီနို့နား ဖြေးဆျင်ၤဖေးခါၤလဲန်းဒျားသူ။

၂။ ထာၤအာငါ်းဝင်ၤသီး အခေးခံးအဆင်းဖိုင်းနာ်ၤ ခလယိုအတိုင်ၤဒျားသူ -

(က)--

(ခ) ---

၃။ ကဒေါ့ၤရီနို့နား ဖြေးဆျင်ၤနှောင်ၤဒျား အဆင်းဖိုင်းနာ်ၤ ခလယိုအတိုင်ၤ ဒျားသူ -

(က)--

(ခ) ---

၄။ ကဒေါ့ၤရီနို့နား ဖြေးဆျင်ၤနှောင်ၤတာ်း အဆင်းဖိုင်းနာ်ၤ ခလယိုအတိုင်ၤဒျားသူ-

(က)--

(ခ) ---

၅။ နေးနားယူးထွၤ ကထီးထီးဖိုင်း -

၆။ အာ်းလိုးမာၤနဲ့းမဲ့း ယီးနဲဖေးကဒါး ဒင်းနဲဗားသူ။

တိုင်းဒေးသတန် /ခမ်းနဲး

ခမ်းရင်ၤသားလိုၤမျိုၤရေၤရားဝုန်းတန်

မိတ္တူနာ်ၤ -

၁။ ရိုမ်ၤလဲတ်ခံး

ပုံစံ (၂-ခ)

အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ))

သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း**

၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွား သည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြလာမှုကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂။ အငြင်းပွားမှု၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၄။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၅။ သုံးသပ်တွေ့ရှိချက်

____

____

၆။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအသင်းအဖွဲ့(ပအိုဝ်း)နှင့် ပူးပေါင်းဘာသာပြန်၍
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်
စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အခမဲ့ထုတ်ဝေသည်။